

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: A., a. s.**, zastoupen JUDr. Jiřím Štanclem, advokátem, se sídlem Čs. legií 172/I., Klatovy, proti **žalovanému: Úřad průmyslového vlastnictví**, se sídlem Antonína Čermáka 2a, Praha 6, v řízení o žalobě proti rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 11. 3. 2002, sp. zn. O 143346,

takto:

- I.** Žaloba se zamítá.
- II.** Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobou včas podanou u Vrchního soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 11. 3. 2002, sp. zn. O 143346, kterým byl zamítnut jeho rozklad proti rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví (dále jen „Úřad“) o zamítnutí přihlášky ochranné známky, neboť přihlášené označení prostorová ochranná známka ve tvaru láhve - je vyloučeno ze zápisu do rejstříku ochranných známek ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. b) a e) zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o ochranných známkách“).

Žalobce v žalobě namítl, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, protože žalovaný dospěl k závěru, že rozlišovací způsobilost výrobku není dána. Rozlišovací způsobilost je nutné zkoumat vždy ve vztahu ke spotřebiteli, a to předpokládá vyjasnění pojmu spotřebitel. Žalovaný pracoval s pojmem spotřebitele jakožto koncového spotřebitele. Jeho posouzení přihlašované láhve je z tohoto aspektu nesprávné. Spotřebiteli se totiž láhev nedostane v podobě, v jaké ji posuzoval žalovaný, nýbrž až opatřená vinětou a naplněná nápojem

určité barvy. Spotřebitel ji pak vnímá především díky vinětu a barvě. Žalovaný naproti tomu posuzoval výrobek v podobě, s jakou se spotřebitel na trhu nesetká. Přihlašované láhve nakupují a rozlišují především obchodníci, z jejichž pohledu je nutné posuzovat rozlišovací způsobilost, neboť pro ně má význam např. i dno láhve, jeho tvar, i opatření dna ochranným označením žalobce a jsou rovněž schopni přesněji a citlivěji rozpoznat tvary láhve. Žalobce dále namítl nepodloženost konstatování žalovaného, že spotřebitelé jsou na trhu zvyklí na nápoje prodávané v láhvích, tedy skleněných obalech, které mají stejné nebo podobné znaky jako přihlášené označení. Tento závěr žalovaného je nepřezkoumatelným, není podložen důkazně a nejde ani o notorietu (§ 34 odst. 4 správního řádu). Žalovaný dále na základě průzkumu hodnotil výrobek pouze pro třídu 21 „obalové sklo, zejména nápoje“, avšak přihlášku zamítl i pro třídy 32 a 33, tj. alkoholické a nealkoholické nápoje, aniž by se věcně touto částí přihlášky zabýval. Žalovaný argumentuje tím, že přihlášená láhev se neliší od všeobecně známých plochých lahví (rum, vodka), avšak žalobce upozornil na to, že tyto láhve dodává na trh dlouhodobě právě on a že tyto láhve jsou pro přihlašovatele charakteristické. Žalovaný stran této argumentace důkazy neprovedl a nepodloženou argumentaci použil v neprospěch žalobce. Žalobce závěrem argumentoval i předvídatelností rozhodování, pokud Úřad zapíše prostorovou ochranou známku PET láhev na vodu a odmítne-li zapsat předmětnou láhev, nelze hovořit o předvídatelnosti rozhodování a právní jistotě. Žalobce na to upozornil v rozkladu a uvedl čísla konkrétních ochranných známek, žalovaný se však touto námitkou nezabýval. Žalobce proto navrhuje, aby soud rozsudkem rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví z 11. 3. 2002, sp. zn. O 143346, zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že z jeho rozhodnutí nevyplývá, že by přihlašovanou známku posuzoval z pohledu spotřebitele pouze koncového. Pod pojem průměrný spotřebitel je zahrnován relevantní okruh osob, kterým jsou nárokováné výrobky a služby určeny. Názor žalobce, že spotřebitelé jeho výrobky rozliší, neboť se k nim dostávají označené ještě dalšími prvky, tj. vinětu a barvou nápoje, jen podporuje závěr žalovaného, že označení samo o sobě bez uvedených prvků postrádá rozlišovací způsobilost. Žalovaný posuzoval označení tak, jak je uvedeno v přihlášce, a nelze mu vyčítat podobu, jakou si jako označení zvolil žalobce. Konstatování žalovaného o výskytu stejných, resp. podobných, skleněných obalů na trhu je v rozhodnutí dostatečně odůvodněno. Nedůvodnou je rovněž námitka žalobce, že Úřad hodnotil výrobek pouze pro třídu 21, avšak přihlášku zamítl i pro třídy 32 a 33. Nesouhlasí taktéž s námitkou žalobce ohledně porušení principu předvídatelnosti - žalovaný tímto rozhodnutím nevybočil ze své ustálené praxe. Žalovaný tak navrhuje, aby soud uvedenou žalobu zamítl.

Ze správního spisu, který byl předložen žalovaným, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Žalobce podal dne 31. 5. 1999 přihlášku prostorové ochranné známky - ploché láhve se žádostí o zápis do rejstříku. Přípisem ze dne 22. 2. 2001 nazvaným Přihláška ochranné známky - výsledek věcného průzkumu oznámil Úřad žalobci, že přihlášené označení je vyloučeno ze zápisu do rejstříku ochranných známek podle ust. § 2 odst. 1 písm. b) a e) zákona o ochranných známkách, přičemž mu stanovil lhůtu, ve které se žalobce měl možnost k výsledkům průzkumu vyjádřit. Žalobce reagoval přípisem ze dne 17. 4. 2001, v němž se neztotožnil se závěry Úřadu. Rozhodnutím Úřadu ze dne 19. 4. 2001, č. j. 143346, zamítl tento přihlášku žalobce s odůvodněním, že se žalobci nepodařilo prokázat rozlišovací způsobilost přihlašovaného prostorového označení, neboť toto je tvořeno výlučně tvarem výrobku a neumožňuje spotřebiteli plně se orientovat na výrobky poskytované z určitého obchodního zdroje. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce rozklad. Napadeným rozhodnutím zamítl žalovaný rozklad žalobce, neboť navrhovaná prostorová známka je tvořena v podstatě

pouze obecným tvarem, který je běžně užíván, přičemž drobné tvarové odlišnosti jsou zde bez zvýšené pozornosti nepostřehnutelné. Za těchto okolností přihlášené označení postrádá potřebnou rozlišovací způsobilost.

Protože věc nebyla skončena Vrchním soudem v Praze do 1. 1. 2003, kdy nabyl účinnosti zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), věc byla předložena Nejvyššímu správnímu soudu s odkazem na ust. § 132, větu druhou s. ř. s., podle kterého věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení vrchním soudům, převezme a dokončí Nejvyšší správní soud v řízení podle ustanovení části třetí, hlavy druhé, dílu prvního s. ř. s., tedy v řízení o žalobě proti rozhodnutím správního orgánu.

Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2003, č. j. 6 A 66/2002 - 35, byla žaloba odmítnuta s tím, že se jedná o tzv. soukromoprávní věc a soudem příslušným k rozhodnutí je obecný soud v rámci občanskoprávního řízení. Toto rozhodnutí bylo zrušeno usnesením zvláštního senátu zřízeného dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů ze dne 02. 09. 2004, č. j. Konf 100/2003 - 13, kterým byla současně vyslovena příslušnost soudu ve správním soudnictví vydat rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Dle ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochranných známkách je ze zápisu do rejstříku vyloučeno označení, které nemá způsobilost rozlišit výrobky nebo služby.

Dle písm. e) cit. ustanovení je ze zápisu do rejstříku vyloučeno označení tvořené výlučně tvarem výrobku, který vyplývá z jeho povahy, nebo je nezbytný pro dosažení technického výsledku anebo dává tomuto výrobku podstatnou užitnou hodnotu.

Žalobce v prvé řadě namítá nesprávnost závěru žalovaného o nedostatku rozlišovací způsobilosti přihlašované prostorové ochranné známky, neboť tato způsobilost musí být posuzována pohledem spotřebitele, tedy obchodníka, nikoliv však konečného spotřebitele. K tomu Nejvyšší správní soud v souladu se svou konstantní rozhodovací praxí uvádí zcela ve shodě se žalovaným, že dle současného známkoprávního pojetí pojmu spotřebitel, je nutno spotřebitele vnímat nikoliv zúženým výkladem, jak činí žalobce, ale naopak tak, aby tento pojem zahrnoval co nejširší okruh dotčených osob, neboť nelze odhlížet od smyslu ochranné známky jako takové, která nepochybně představuje jeden z nejučinnějších prostředků, jak dostat do povědomí co největšího okruhu veřejnosti výrobky či služby daného podnikatele. „Ke stejnému právnímu závěru došla již prvorepubliková judikatura (např. Boh. A 10.915/33 - II.: „Při posuzování podobnosti známek jest přihlížeti k možnosti omylu průměrného konsumenta - při obyčejné pozornosti - o původu zboží označeného ochrannými známkami vykazujícími určité charakteristické znaky“, popř. Boh. A 12.403/36, vykládající podobnost známek ve vztahu k obyčejné pozornosti průměrného konsumenta a dovozující, že při této míře pozornosti utkví v paměti pouze všeobecné znaky známek, jejich celkový dojem, vytvářející tzv. pamětní obraz).“ Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodné se od tohoto konstantního výkladu jakkoliv odlišovat.

Již tato skutečnost je dostatečným důvodem pro zamítnutí přihlášky výše uvedené prostorové známky pro nesplnění podmínek ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochranných známkách. Pro úplnost se však dodává: K argumentaci žalovaného, že přihlášená láhev

se neliší od všeobecně známých plochých lahví (rum, vodka), žalovaný uvádí, že na trh dlouhodobě dodává tyto ploché láhve právě on. Dále namítá, že mu není zřejmá úvaha žalovaného, že spotřebitelé jsou na trhu zvyklí na nápoje prodávané v lahvích, které mají stejné či podobné znaky jako přihlášené označení. Toto tvrzení označuje za neprokázané. Vzhledem k okolnosti, že základní funkcí ochranné známky je rozlišovací způsobilost, tedy taková vlastnost, která činí předmět, jenž je chráněn, jedinečně identifikovatelným mezi výrobky či službami, pro které je tento přihlašován, bylo na žalobci, aby prokázal, že jeho plochá láhev takové vlastnosti má. Žalobce měl v průběhu správního řízení přinést důkazy, kterými by prokázal odlišnost svého výrobku od ostatních. Nebylo tedy povinností žalovaného, jak se žalobce domnívá, dokazovat opak. Jestliže žalobce neunesl své důkazní břemeno spočívající v prokázání, že jeho plochá láhev bude běžným spotřebitelem odlišena od ostatních, je správným právní závěr správního orgánu o vyloučení ploché láhve v podobě, jakou ji navrhoval žalobce, ze zápisu do rejstříku.

Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodnou ani další námitku žalobce poukazující na skutečnost, že Úřad na základě průzkumu hodnotil výrobek pouze pro třídu 21, avšak přihlášku zamítl i pro třídy 32 a 33. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že tomu tak nebylo vzhledem k okolnosti, že žalobce byl upozorněn, že jeho přihlašované označení všeobecně postrádá rozlišovací způsobilost, a to způsobem, který ze zákona vylučuje takové označení ze zápisu do rejstříku.

Žalobce v poslední řadě namítá, že nelze hovořit o předvídatelnosti rozhodování žalovaného a tedy ani o právní jistotě, neboť Úřadem byly zapsány jiné prostorové ochranné známky a jemu byla tato ochrana odmítnuta. Nejvyšší správní soud shledává tuto námitku nepatřičnou, neboť je v ní argumentováno jinými správními řízeními, která probíhala za jiných podmínek, šlo tedy o odlišné případy, přičemž nutno zdůraznit, že Úřad posuzuje rozlišovací způsobilost označení v každém jednotlivém případě a jeho závěry proto nelze mechanicky přenášet na daný případ, v němž mj. právě rozlišovací způsobilost přihlašovaného označení neshledal.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal žalobu jako nedůvodnou, a proto ji podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 větu první s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovaný nárok na náhradu nákladů řízení neuplatnil, z podstaty běžného výkonu veřejné správy ostatně ani nemohly vzniknout. Soud proto rozhodl tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2007

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu